

min Mening en meget farlig Beslutning (Ploung: Ja!), som den høitærede Conseilspræsident tog. Da den høitærede Mand, det gjaldt om, nu er traadt tilbage, vil jeg ikke discutere dette nærmere, men jeg troer, at man vil give mig Ret, naar jeg siger, at det var en farlig Beslutning. Ja, det var en Fane, om man saa vil, der blev reist, men det var navnlig, om jeg saa maa sige, en personlig Fane; Programmet var reent personligt, thi det er, mærkeligt nok, ingeninde blevet udtalt; et Program falder jeg ikke denne Sammenstilling: „Valgmenighedsloven og Kirkecommissionen“, thi Ingen har her i Rigsdagen faaet at vide, hvortil Kirkecommissionen skulde benyttes; vi have ikke faaet det at vide af Biskop Kierkegaard, og ligesaa lidt af den høitærede Minister, som er hans Esterfølger. I Fanen stod i Grunden ikke Andet end P. C. Kierkegaard. Nu er denne Mand traadt tilbage; den reiste Fane mistede saaledes sit Mærke; da Personen nu blev horte, saa er i Grunden derved ogsaa Fanen bleven horte. Det var en vanstelig Situation, som saaledes opstod, og vil den høitærede Conseilspræsident vide, hvad det er, der falder Ministeriet, dersom det falder nu, og hvad der sandsynligvis lidt tidligere eller lidt sildigere vil sælde det, selv om det ikke falder i denne Sag? Det er det, at Fanen ikke længer har nogen Indskrift, som kan forstaaes. Den høitærede Conseilspræsident sagde i det andet Thing paa en Tid, da Biskop Kierkegaard var traadt tilbage, og da efter min fulde Overbeviisning Ingen vilde have bebrejdet den høitærede Conseilspræsident, om han havde erklæret, at Forhold, hvorover han ikke var Herre, havde tvunget ham til fortiden at lade denne Sag hvile, — dengang sagde den høitærede Conseilspræsident — det var ved Spørgsmaalet om Bevillingen til Kirkecommissionen. —, at, naar han opfordrede Folkethinget til at give Regjeringen denne Bevilling, skete det under det bestemte Forbehold, at den kun vilde benyttes, „hvis Regjeringen seer sig istand til i den nærmeste Fremtid at faae en særlig Minister for Kirkevæsenet, som det med Tryghed kan overlade Sagen, og som er saaledes personlig stillet til den, at deri ligger en Vorgen

saavel for den Aand og Retning, hvori han vil gaee, som for, at denne vil blive i Rigbed med den, der af Biskop Kierkegaard er antydet.“ Nu være det mig tilladt at sige, at vil man bruge de skarpeste parlamentariske Vaaben, da kan man ikke holde det Spørgsmaal tilbage: Taaler da den Besættelse af Kirke- og Underviisningsministeriet, som nys har fundet Sted, at sees i det skarpeste parlamentariske Lys? Jeg troer det ikke. Det være langt fra mig at sige — det vilde være en urimelig Paastand under vore Forhold —, at der til en streng parlamentarisk Besættelse af en Ministerpost skulde høre, at dertil kun benyttes Mænd, som ere Medlemmer af Rigsdagen; men jeg troer vel, at det tør siges, at, naar en Sag som den her foreliggende fortrinsviis har bestemt udprægede parlamentariske Repræsentanter, maa man dog vistnok, naar disse forbigaaes, med Hensyn til Sagens Gjennemførelse finde det naturligt, at man i alt Fald venter, at Posten besættes med en Mand, som enten ved foregaaende omfattende Embedsvirksomhed i høiere Stilling eller ved stærkt fremtrædende Productivitet, alt efter Ministeriets Bestaafenhed, være sig industriel, commercial eller videnskabelig, eller ved en fremragende social Stilling paa en naturlig Maade fremstiller sig som den, der, som sagt, taaler at sees i det strengeste parlamentariske Lys. For mig staaer nu denne Lovs Vedtagelse i og for sig som en bestemt Mislighed, og jeg seer ikke, at denne Mislighed paa nogen Maade kan opveies ved Udfigten til en Kirkecommission, ledet af den høitærede nuværende Kirkeminister, hvor megen Agtelse jeg end har havt for ham i hans tidligere Stillinger.

Conseilspræsidenten: Jeg vil kun tillade mig den ganske korte Bemærkning overfor den ærede sidste Taler, der meente ikke at kunne gjenkende mig fra 1865, at jeg troer, at jeg staaer accurat paa samme Maade nu som dengang. Jeg har udtalt mig tydeligt og bestemt om det foreliggende Spørgsmaal; jeg har sagt, hvilken Betydning det havde for mig, og jeg troer, at den ærede Taler med al den Venlighed, som vises mig fra hans Side, vil være sig fuldt bevidst, at, naar jeg engang har